

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384
(у редакції наказу МОН України
від 05.06.2013 № 683)

Форма № Н - 3.04

Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра географії та геоекології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

_____ доц. Семенюк Л.Л. _____
“ _____ ” _____ 20 _____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ТУРИЗМУ»

напрямок підготовки: 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія), природничо-географічний факультет

форма навчання: денна

2020 – 2021 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів за галуззю знань **01 Освіта/Педагогіка**, спеціальності **014 Середня освіта (Географія)**.

„___” _____, 2020 року - ___ с.

Розробники: **Ю.Ю. Онойко**, кандидат географічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії та геоєкології

Протокол від. “___” _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри географії та геоєкології

_____ (Семенюк Л.Л.)

“___” _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова дисципліна
Змістовних розділів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 014.07 Середня освіта (Географія)	Рік підготовки:
		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції
		20 год.
		Практичні
		14 год.
		Самостійна робота
		56 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Головна мета, компетентності та основні програмні результати навчання

Головною метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних вмінь з організації та проведення туристичних подорожей з активними засобами пересування. Отримані знання та сформовані вміння знадобляться в подальшому під час навчальних польових географічних практик, під час організації краєзнавчо-туристичної діяльності в закладах освіти.

Вивчивши дисципліну «Основи туризму» студенти зможуть моделювати, організовувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів, навчатися організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати та використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи туризму» у студента мають бути сформовані такі **компетентності за освітньо-професійною програмою** «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ЦДПУ, 2018):

1. Загальні системні компетентності:

ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.

ЗК6 – навички забезпечення безпеки життєдіяльності та здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності.

2. Фахові (спеціальні) компетентності:

ФКС2 – здатність організовувати краєзнавчо-туристичну роботу в закладах освіти, планувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути і тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.

ФКС3 – здатність організовувати шкільне та туристичне краєзнавство, проводити краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, збирати, упорядковувати і використовувати краєзнавчі матеріали, працювати з різними джерелами краєзнавчої інформації.

Вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» забезпечує досягнення у студентів таких **програмних результатів навчання за освітньо-професійною програмою** «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (ЦДПУ, 2018):

ПРНС2 – *моделює, організовує та проводить* краєзнавчо-туристичні заходи, *вміє розробляти* туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.

ПРНС3 – *організовує* шкільне та туристичне краєзнавство, *проводить* краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, *збирає, упорядковує і використовує* краєзнавчі матеріали, *вміє працювати* з різними джерелами краєзнавчої інформації.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- **навчальні:** забезпечити засвоєння студентами необхідного обсягу теоретичних та прикладних знань з курсу «Основи туризму»;
- **методологічні:** формувати у студентів вміння організовувати процес краєзнавчих досліджень, оволодіння методологічним апаратом туристсько-краєзнавчих досліджень;
- **дослідницькі:** формувати у студентів вміння самостійно проводити краєзнавчі дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів, та залучати до цього процесу учнів (зокрема в рамках роботи Малої академії наук учнівської молоді);
- **практичні:** навчити студентів виконувати курсові та магістерські проекти, згідно

сучасних вимог оформлювати наукову звітність; підготувати студентів до виконання обов'язків організатора краєзнавчо-туристичної роботи, виробити вміння самостійно отримувати нові знання, в доступній формі з використанням різних методів та технологій доносити інформацію до інших.

Студенти повинні на практиці застосувати отримані знання щодо ефективної організації краєзнавчо-туристичної роботи. З цією метою програмою курсу передбачено виконання ряду практичних робіт.

2.3. Міжпредметні зв'язки

З метою успішного оволодіння матеріалом навчального курсу «Основи туризму» студент повинен мати базові знання та вміння з географії (в тому числі картографії та топографії), знання з історії як мінімум на рівні шкільного курсу (в тому числі історії рідного краю), базові знання та вміння з курсу безпеки життєдіяльності.

3. Програма навчальної дисципліни ВСТУП

Курс розрахований на студентів, які навчаються за предметною спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на освітньо-професійній програмі «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» та викладається в третьому семестрі з метою ознайомлення студентів із організацією, принципами, методикою проведення краєзнавчо-туристичної роботи в закладах освіти.

Лекційний курс розкриває перед студентами теоретичні основи ефективної та доцільної організації краєзнавчо-туристичної роботи, основне нормативно-правове забезпечення даного виду діяльності.

Практичні заняття спрямовані на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами під час прослуховування лекційного курсу, узагальнення отриманої інформації, вироблення практичних навичок і вмінь ефективно організовувати краєзнавчо-туристичну роботу, аналізувати отримані результати краєзнавчих досліджень, на основі цього формулювати важливі висновки.

Програмою також передбачено самостійне опрацювання деяких тем з курсу, а також написання рефератів, підготовка доповідей.

Змістовний розділ №1

Туризм як соціально-економічна система. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в закладах освіти України

Сутність та особливості туризму. Функції туризму.

Мета та завдання дисципліни. Поняття про туризм та його функції і дисфункції. Туризм і рекреація. Класифікація туризму. Сутність спортивного туризму. Поняття про туристсько-спортивний маршрут. Форми туристсько-спортивної діяльності.

Нормативно-правове забезпечення краєзнавчо-туристичної діяльності в закладах освіти.

Глобальний етичний кодекс туризму, хартія туризму, Основні нормативно-правові акти, які регулюють туристичну роботу в закладах освіти України. Закон України «Про туризм». Зміст Інструкції щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю. Інструкція щодо організації та проведення туристсько-спортивних походів з учнівською та студентською молоддю. Положення про туристські маршрутно-кваліфікаційні комісії.

Змістовний розділ №2

Організація та проведення туристичних подорожей

Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування.

Загальне планування туристичних подорожей з активними засобами пересування. Комплектування туристичної групи. Самоврядування туристичної групи. Розробка маршруту подорожі.

Краєзнавча робота під час туристичних походів.

Сутність та значення краєзнавчої роботи під час туристичних походів. Методи та прийоми краєзнавчих досліджень. Типовий план краєзнавчого звіту за результатами туристичного походу. Кошторис подорожі. Складання звіту про туристичну подорож.

Топографічна підготовка туристів.

Читання топографічних карт. Орієнтування під час туристичного походу: за картами та компасом, за навколишніми ознаками. Визначення напрямків на місцевості. Робота з компасом. Спортивне орієнтування.

Спорядження туристичних подорожей.

Вимоги та різноманіття туристичного спорядження для походів різної складності. Спеціальне туристичне спорядження. Туристичні вузли та техніка їх в'язання. Облаштування туристичного біваку.

Організація харчування під час туристичних подорожей.

Хімічний склад та калорійність продуктів харчування. Добовий раціон туриста та режим харчування. Основні види продуктів, які використовуються в подорожах. Особливості поповнення продуктів на маршруті. Складання меню для туристичного походу. Пакування продуктів харчування для туристичного походу.

Організація руху туристичної групи на маршруті.

Особливості організації руху туристичної групи на маршруті: рух стежками, лісом, заболоченими ділянками, схилами тощо. Техніка подолання перешкод під час туристичного походу: подолання водних, гірських перешкод. Змагання зі спортивного туризму. Особливості організації пішохідних, водних, велосипедних, лижних, гірських туристичних походів.

Правила безпеки під час туристичних подорожей.

Основні причини нещасних випадків під час туристичних походів. Долікарська допомога при непритомності, гострій серцевій недостатності, тепловому та сонячному ударі, ураженні блискавкою, отруйних укусах, утопленні, переохолодженні та обмороженні, опіках, кровотечах, розтягненні зв'язок, вивихах, переломах, харчових отруєннях тощо. Способи транспортування потерпілого. Медична аптечка під час туристичних походів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лк.	пр.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний розділ 1. Туризм як соціально-економічна система. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в закладах освіти України.						
Тема 1. Сутність та особливості туризму. Функції туризму	14	4	2	-	-	8
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення краєзнавчо-туристичної діяльності в закладах освіти	10	2	-	-	-	8
Разом за змістовним розділом 1	24	6	2	-	-	16
Змістовний розділ 2. Організація та проведення туристичних подорожей						
Тема 3. Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування	7	2	2	-	-	4
Тема 4. Краєзнавча робота під час туристичних походів	9	2		6		
Тема 5. Топографічна підготовка туристів	10	2	2			6
Тема 6. Спорядження туристичних подорожей	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Організація харчування під час туристичних подорожей	10	2	2			6

Тема 8. Організація руху туристичної групи на маршруті	10	2	2			6
Тема 9. Правила безпеки під час туристичних подорожей	10	2	2	-	-	6
Разом за змістовним розділом 2	66	14	12	-	-	40
Усього годин	90	20	14	-	-	56

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний розділ №1		
Туризм як соціально-економічна система. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в закладах освіти України		
1.	Сутність та особливості туризму. Функції туризму	2
Разом за змістовним модулем 1		2
Змістовний розділ №2		
Організація та проведення туристичних подорожей		
2.	Організація туристичних подорожей з активними засобами пересування. Краєзнавча робота під час туристичних походів	2
3.	Топографічна підготовка туристів	2
4.	Спорядження туристичних подорожей	2
5.	Організація харчування під час туристичних подорожей	2
6.	Організація руху туристичної групи на маршруті	2
7.	Правила безпеки під час туристичних подорожей	2
Разом за змістовним модулем 2		12
Всього годин		14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний розділ №1		
Туризм як соціально-економічна система. Нормативно-правове регулювання туристичної діяльності в закладах освіти України		
1.	Історія розвитку туризму в світі та Україні	8
2.	Функції та дисфункції туризму як соціально-економічного явища	8
Разом за змістовним модулем 1		16
Змістовний розділ №2		
Організація та проведення туристичних подорожей		
3.	Специфічні ознаки спортивного туризму	4
4.	Різноманіття краєзнавчих досліджень	6
5.	Різноманіття топографічних карт. Туристичні карти	6
6.	Особисте туристичне спорядження	6
7.	Особливості пакування продуктів харчування під час туристичного походу	6
8.	Техніка та тактика руху туристичної групи під час походу	6
9.	Правила транспортування постраждалого під час туристичного походу	6
Разом за змістовним модулем 2		40
Всього годин		56

7. Індивідуальні завдання

Реферати з курсу «Основи туризму»

1. Сучасний стан і перспективи розвитку туризму.
2. Ієрархічні рівні геопросторової організації туризму.
3. Індустрія туризму як міжгалузевий комплекс, її місце і роль у господарському комплексі країни.
4. Класифікація туристичних ресурсів.
5. Мотиваційні групи споживачів за ціннісними туристичними пріоритетами.
6. Класифікація маршрутів.
7. Графоаналітична модель організації маршруту.
8. Туризм як геопросторовий процес, його специфічні ознаки.
9. Історичні передумови виникнення туризму.
10. Туризм і екскурсії в XVII-XIX століттях та на початку XX століття.
11. Світовий туризм на сучасному етапі.
12. Етапи розвитку туризму в Україні.
13. Екскурсійне обслуговування туристів.
14. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів.
15. Правила оформлення туристичних документів.
16. Безпека туристичних подорожей.
17. Спеціалізовані види туризму.
18. Організація спортивно-оздоровчого туризму.
19. Особливості організації окремих видів туризму.

8. Методи навчання

Розповідь, пояснення, лекція, бесіда, дискусія, інструктаж, практичні роботи, самостійна робота з різними джерелами інформації, складання тез, проведення Zoom-конференцій.

9. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

9.1. Поточний контроль

Поточний контроль реалізується у формі фронтального та індивідуального усного опитування, письмового опитування, перевірки практичних робіт, перевірки конспектів (тез), тестування, контрольної роботи тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

При оцінюванні знань і вмінь студентів враховуються:

- ступінь сформованості загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, визначених ОПП «Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота» і даною програмою дисципліни;
- ступінь опанування теоретичними знаннями з курсу «Основи туризму»;
- рівень осмислення студентами здобутих знань;

- повнота розкриття головних понять, точність застосування наукових термінів;
- правильність виконання практичних завдань;
- оволодіння вміннями і навичками правильно і ефективно застосовувати основні методи і прийоми географічних досліджень;
- ступінь розвитку в студентів творчого мислення, сформованість наукового світогляду та культури науково-дослідницької роботи.

Максимальний бал за повну, вичерпну відповідь в усній або письмовій формі під час практичного заняття – 5 балів:

- **5 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.
- **4 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.
- **3 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.
- **2 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок;
- **1 б.** ставиться студентові, який робить вдаль доповнення, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань.

Виконання практичних завдань та захист практичної роботи оцінюється максимум в 5 балів, при цьому максимальну кількість балів отримує студент, який вчасно, бездоганно і охайно виконав всі завдання. 4-3 бали – отримує студент, який мав певні труднощі при виконання поставлених завдань, але зміг їх успішно подолати. 2-1 бал – ставиться студентові, який не зміг вчасно виконати всі практичні завдання роботи і не виявив при цьому самостійності у їх виконанні.

Підготовка та захист реферативної роботи оцінюється максимум в 5 балів. (при цьому враховується його зміст, оформлення, захист, анотація).

в 5 б. – оцінюється бездоганно структурована робота, яка містить оформлені відповідно до вимог *титольний аркуш, зміст, перелік умовних позначень* (за необхідності), *вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел, додатки* (за необхідності), анотацію. Студент виявляє абсолютну грамотність у мовному оформленні: роботу написано з дотриманням вимог наукового стилю, без орфографічних, пунктуаційних, граматичних, лексичних помилок. Цитування коректне, оформлене відповідно до правил. У роботах з історичних мовних дисциплін враховується культура передачі тексту засобами сучасної графіки з використанням необхідних елементів старої графічної системи: не допускається жодного відхилення. Захист роботи демонструє вільне володіння матеріалом, уміння відповідати на питання з теми, відстоювати власні позиції, опираючись на результати дослідження.

4 б. – виставляється за самостійну, добре структуровану роботу, яка містить усі компоненти, продиктовані матеріалом дослідження. Усі етапи роботи виконано як в роботі на «відмінно», але при цьому трапляються одиничні помилки. Усі компоненти роботи, які оформляються за зразком чи розробленими моделями (список літератури, титульний аркуш, додатки, а також цитування), не повинні містити жодної помилки. Студент виявляє мовленнєву грамотність, дотримуючись вимог наукового викладу, правил орфографії та пунктуації, виявляючи багатство мовлення на всіх мовних рівнях. Можливі одиничні негрубі помилки. На захисті студент вільно викладає результати дослідження, в основному впевнено відповідає на питання, помиляючись у несуттєвих моментах. Намагається відстоювати свою позицію. Оформлення роботи відповідає вимогам, бездоганно оформляються компоненти за абсолютним зразком (титульний аркуш, список літератури. Захист роботи показує орієнтацію студента в

літературі з проблеми, здатність представити самостійно зібраний матеріал і висновки його дослідження. Але на питання відповідає невпевнено чи нечітко, інколи виникають труднощі із використанням понятійного апарату.

3 б. – виставляється за самостійно написану роботу, в якій витримано структуру, описано достатню кількість доступної літератури, зроблено висновки. Автор формулює мету і завдання, хоч не завжди робить це чітко й виразно, але при цьому виклад відповідає їм. Студент виявляє ознайомлення з основною літературою, хоч посилання на неї робить одиничні. Деінде спостерігається реферування чи навіть неоформлене цитуванням переписування.

За зразком правильно оформляє титульний аркуш, а в списку літератури припускається неточностей (не більше 3 у сумі). Додатки є, але не в усьому відповідають правилам (наприклад, таблиці не мають назв).

Мовленнєва грамотність достатня, але фіксується відхилення від наукового стилю при намаганні дати самостійно опис мовної одиниці, можливі орфографічні й пунктуаційні помилки в типових правописних позиціях, не виявляється багатство мовлення, а тому можливі тавтологія, плеоназми, вживання слів у невластивих значеннях. На захисті студент користується записами, які в основному показують його обізнаність з теми, але при цьому він губиться, відповідаючи на питання, намагається навести приклади, а не їх власну інтерпретацію.

2 б. – свідчить про первісне опрацювання теми: зібрано мінімум матеріалу, студент уявляє про що треба писати і реферативно передає теоретичні відомості. При цьому мовний матеріал не аналізує, а підставляє під відомі твердження. Самостійності у викладі практично немає. Структурно робота незграбна, може мати не всі необхідні компоненти.

Мовленнєве оформлення в самостійних фрагментах примітивне, з великою кількістю помилок.

Захист показує, що студент має загальне уявлення з проблеми, яке намагається донести до слухачів при виступі.

1,0 б. – виставляється за роботу, написану на основі єдиного джерела, яке формує найзагальніше розуміння проблеми. Студент реферує матеріал, не виділяючи цитат (списує частини монографії чи статті), робить примітивні висновки. Але виступає перед аудиторією, невпевнено переказуючи прочитаний текст. Мовленнєве оформлення несамостійне, можуть бути помилки.

9.2. Контроль засвоєння окремих змістовних розділів

Форми проведення контролю засвоєння окремих змістовних розділів під час вивчення дисципліни «Основи туризму»:

- комплексна письмова контрольна робота;
- комплексне тестування.

За комплексне тестування чи письмову контрольну роботу студенти максимум можуть отримати 20 балів. Контрольна робота містить в собі як питання теоретичного характеру, так і практичні завдання та завдання на знання номенклатури з вивчених тем.

9.3. Підсумковий (семестровий контроль)

З дисципліни «Основи туризму» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових оцінок за окремими розділами та темами

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю, контролю засвоєння окремих змістовних розділів та відповідає підсумковій семестровій модульній оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

з дисципліни «Основи туризму» за такої форми підсумкового контролю як залік

Поточне тестування та самостійна робота									Контр. роб.	Сам. роб.	Сума	
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	KP1	KP2	15	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	20		
Бали за модуль		Бали за модуль							Всього			
10		35							40			

T1, T2 ... T12 – теми змістовних розділів.

KP1, KP2 – контрольні роботи.

Шкали оцінювання: 100-бальна, ECTS та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Силабус дисципліни.
4. Тексти лекцій та лабораторних робіт.

12. Рекомендовані джерела інформації

Базові джерела

1. Абрамов В. В. Історія туризму: підруч./ В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур. – Харків: Видавництво «Форт», 2010. – 286 с.
2. Александрова А. Ю. Международный туризм / А. Ю. Александрова – М.: Аспект Пресс, 2001. – 461 с.
3. Биржаков М. Б. Введение в туризм. Издание 9-е, переработанное и дополненное / М. Б. Биржаков – СПб.: «Издательский дом Герда», 2007. – 576 с.
4. Боголюбов В. С. Экономика туризма / В. С. Боголюбов, В. П. Орловская – М.: Академия, 2005. – 192 с.
5. Жарков Г. Н. Правовое обеспечение международного туризма: Учебно-практическое пособие / Г. Н. Жарков. – К.: Кондор, 2004. – 486 с.
6. Ильина Е. Н. Туроперейтинг: организация деятельности: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 256 с.
7. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300 с.
8. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упор. М. І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.

9. Організація туризму: підручник / І. М. Писаревський, С. О. Погасій, М. М. Покогодна та ін.; за ред. І. М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2008. – 541 с.

10. Осипова О. Я. Транспортное обслуживание. Обслуживание туристов: Учебник / О. Я. Осипова. – М.: Академия, 2006. – 384 с.

11. Основы туристской деятельности: учебник / Е. Н. Ильина, Г. И. Зорина, Е. В. Мошняга и др. – М.: Советский спорт, 2004. – 200 с.

12. Пересічний О. В. Готельно-ресторанний бізнес, стан та перспективи розвитку. / О. В. Пересічний. – К.: Знання. – 2007. – 430 с.

13. Писаревський І. М. Матеріально-технічна база готелів: підручник / І. М. Писаревський, А. А. Рябев. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 276 с.

14. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів: Підручник / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур; Харків. нац. ун-т. міськ госпва. – Харків.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2011. – 304 с.

15. Про туризм: Закон України № 1282-IV – ВР від 18.11.2003 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 13. С. 180.

Додаткові джерела:

16. Сапрунова Н. С. Туризм: еволюція, структура, маркетинг. / Н. С. Сапрунова. – М.: Ось-89, 1997. – 160 с.

17. Сенін В. В. Организация международного туризма. / В. В. Сенін. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 400 с.

18. Сокол Т. Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник. – К.: «Рокор», 2001. – 200 с.

19. Сокол Т. Г. Основы туристичної діяльності: Підручник / Т. Г. Сокол. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.

20. Степанов Е. Г. Основы курортологии: учебное пособие. / Е. Г. Степанов. – Харьков: ХНАГХ, 2006. – 326 с.

21. Тонкошкур М. В. Туристське країнознавство: Підручник / М. В. Тонкошкур, М. М. Покогодна, І. Л. Полчанінова; Харк. нац. акад. міськ госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 475 с.

22. Ушаков Д. С. Прикладной туроперейтингу: учебн. пособие. / Д. С. Ушаков. – М.: ИКЦ «МарТ», 2004 р. – 416 с.

23. Федорченко В. К. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. / В. К. Федорченко, І. М. Мініч – К.: Дніпро, 2000. – 160 с.

24. Энциклопедия туриста / Е. И. Тамм, Ю. Н. Александров, А. Х. Абуков, и др. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1993. – 607 с.

25. Фрей Л.В. Історія розвитку самодіяльного спортивно-оздоровчого туризму в Україні / Л.В. Фрей // Гуманітарний вісник. – 2014. – № 20. – С. 69–77.

26. Цибух В.І. Роль та значення спортивного туризму в соціально-економічному розвитку регіонів / В.І. Цибух // Туризм. – Київ, 2015. – Випуск II (58). – С. 104-108.

Електронні джерела інформації

27. Гагська декларація Міжпарламентської конференції з туризму (Гаага, 10-14 квітня 1989 р.) [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_904#Text. – Назва з екрану.

28. ДСТУ 3862-99 Ресторанне господарство. Терміни та визначення. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/getcnt.php?uid=1022.260.0&nobreak>.

29. ДСТУ 4268:2003 Послуги туристичні. Засоби розміщування. Загальні вимоги. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kurortservice.com/uploads/assets/file/per.pdf>.

30. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до стандарту: <http://www.ukrhotels.com/files/File/4269-2003.pdf>.

31. ДСТУ 4281:2004 Заклади ресторанного господарства. Класифікація. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://3umf.com/doc/449/>.

32. ДСТУ 4527:2006 Послуги туристичні. Засоби розміщування. Терміни та визначення. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.prohotel.tv/forum/index.php?autocom=downloads&showfile=439>.

33. Комунальний заклад «Кіровоградський обласний центр туризму, краєзнавства та екскурсії учнівської молоді». Офіційний сайт [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://onedrive.live.com/>.

34. Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. – Харків : ХДАФК, 2016. – 358 с. – Режим доступу : <http://journals.urau.com/index.php/wissn055>.

35. Правила користування готелями й аналогічними засобами розміщення та надання готельних послуг, затверджені наказом Державної туристичної адміністрації України від 16.03.2004 № 19 та зареєстровані в Мін'юсті України 02.04.2004 за № 413/9012. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lawua.info/jurdata/dir206/dk206012.htm>.

36. Правила обов'язкової сертифікації послуг з тимчасового розміщення (проживання) із змінами і доповненнями, внесеними наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 3 вересня 2007 року № 207 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lawua.info/bdata2/ukr2303/index.htm> та vi-leghas.ua/content/view/3878/36/lang,ukrainian/.

37. Український державний центр національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді. Офіційний сайт [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrjuntur.org.ua/>.

38. Федерація спортивного туризму України. Офіційний сайт [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.fstu.com.ua/>.

39. Хартія туризму [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_640#Text. – Назва з екрану.